

کلیاتی درباره مقاله نویسی

تحقیق و پژوهش از اهمیت ویژه ای برخوردار است و به جرات میتوان گفت که همه پیشرفت های علمی، صنعتی، پژوهشی، تکنولوژی و جامعه شناسی بر پایه تحقیق و پژوهش استوار است. اصلی ترین و مهمترین شیوه ارائه نتایج یک مطالعه و تحقیق، تهیه مقاله پژوهشی است و محقق در صحنه تولید و انتشار علمی موفق است که بتواند نتایج پژوهش خود را در مجلات معتبر پژوهشی به چاپ برساند.

نوشتن صحیح و مناسب یک مقاله یک رکن اساسی برای چاپ مقالات علمی می باشد. به طور کلی هر مقاله پژوهشی شامل اجزای اصلی زیر است:

- **عنوان:** نشان می دهد که مقاله در مورد چیست و باید به طور خلاصه، مضمون اصلی پژوهش را نشان دهد.
- **نام نویسندگان یا نویسندگان:** بعد از عنوان پژوهش، نام مؤلف یا مؤلفان و در سطر زیر آن، نام دانشگاه یا مؤسسه که هر یک از مؤلفان در آن مشغول به فعالیت هستند، می آید.
- **چکیده:** خلاصه جامعی از محتوای یک گزارش پژوهشی است که همه مراحل و اجرای اصلی پژوهش را در بر دارد.
- **واژگان کلیدی:** کلمه های مهمی از یک عنوان یا از یک متن پژوهش است که به عنوان اولین کلمه یک شناسه، در یک نمایه یا فهرست به کار برده می شود.
- **مقدمه:** در واقع نخستین بخش متن است که به طور مختصر به بیان کلیات تحقیق و بررسی مختصری از پیشینه آن می پردازد و هدف از تحقیق را بیان می کند.
- **روش تحقیق:** در این قسمت از مقاله چگونگی و روش انجام پژوهش توضیح داده می شود.
- **یافته های تحقیق:** در این قسمت نتایج بدست آمده از پژوهش ذکر می شود.
- **بحث و نتیجه گیری:** در این قسمت به تفسیر نتایج ارائه شده پرداخته می شود. همچنین می توان به مقایسه نتایج به دست آمده از مطالعه حاضر با نتایج سایر مطالعه ها پرداخت و با توجه به مجموعه شواهد نتیجه گیری نمود.
- **فهرست منابع:** در این قسمت کلیه منابعی که در تحقیق مورد استفاده قرار گرفته اند، به شیوه ای مطلوب ذکر می شود.

ملاک های محتوایی مقاله

یکی از مهم ترین ابعاد مقاله پژوهشی، محتوای علمی و ارزشمندی کیفی آن است. مقاله باید یافته های مهمی را در دانش بشر گزارش نماید و دارای پیامی آشکار باشد. در اینجا به چندین اصل مهم از اصول و معیارهای

محتوایی پژوهش علمی اشاره می‌گردد که توجه به آنها قبل از تهیه مقاله به ارتقای کیفیت آن کمک می‌نماید.

- **تفکر:** تلاش برای معلوم کردن مجهول با استفاده از علوم موجود است.
- **منطقی بودن:** محقق باید شایستگی لازم را در استدلال آوردن، تحلیل محتوا و نتیجه‌گیری داشته باشد.
- **انسجام و نظام دار بودن:** مرتبط بودن اجزای مختلف مقاله با همدیگر، همچنین متناسب بودن آنها با عنوان مقاله و ارتباط عناوین فرعی با همدیگر، از جمله مواردی است که به تحقیق، یکپارچگی و انسجام می‌بخشد.
- **تراکمی بودن:** هدف اصلی یک مقاله، کشف یا تکمیل دانش بشری است، نه تکرار دوباره آن با عبارات مختلف.
- **تناسب موضوع با نیازهای فعلی جامعه علمی:** از طرح موضوعاتی که از اولویت تحقیقی برخوردار نیستند و جامعه علمی، بدانها نیاز ندارد، باید احتراز نمود.
- **خلاقیت و نوآوری:** هر تحقیق علمی زمانی می‌تواند در ارتقای سطح دانش، موفق و موثر باشد که از فکری بدیع و خلاق برخوردار باشد.
- **توضیح مطلب در حد ضرورت:** محقق باید به حدی مطالب را تبیین کند که مقصود وی برای خواننده، روشن شود.
- **متناسب بودن با نظریه‌ها:** یافته‌های به دست آمده در تحقیقات میدانی یا توصیفی نباید با قوانین کلی آن رشته تخصصی منافات داشته باشد.
- **اجتناب از کلی‌گویی:** محقق باید بتواند مباحث علمی خود را به روشنی توضیح دهد.
- **گزارش روش‌شناسی تحقیق:** گردآوری شواهد و تبدیل آنها به یافته‌ها از موارد مهم تحقیق علمی است.

ویژگی‌های مقاله علمی

- دارای ساختار علمی باشد
- دارای پیچیدگی علمی
- اصالت
- برخورداری از تفکر انتقادی

- مشارکت در دانش
- بیان ایده‌های نو
- کاربرد پذیری
- ارائه نتایج دنباله‌دار جهت انجام پژوهش‌های بعدی

روش‌های بیان اصالت یک پژوهش

- اجرای تحقیقی که قبلاً انجام نشده است.
- بیان یک ایده تازه به نحوی که قبلاً انجام نشده.
- استنتاج از ایده‌های دیگران از زاویه‌ای نو.
- انجام یک تحقیق در یک کشور برای اولین بار.
- استفاده از تکنیک‌های موجود برای منظوری تازه.
- گذر از مرزهای روش‌شناسی رشته خود.
- مشارکت در دانش.
- استمرار یک کار اصیل دیگر.

دلایل عدم پذیرش چکیده یک مقاله در نشریات علمی

- ابهام در موضوع مقاله و وجود تعداد زیاد مقالات مشابه پیشین
- عدم تبیین زمینه اصلی تحقیق
- نمونه‌گیری نامناسب
- عدم رعایت اصول مقاله‌نویسی مورد نظر نشریه
- عدم ذکر صحیح ارقام آماری
- فقدان بحث و پرداختن به نتایج
- چکیده‌های خیلی کوتاه و خیلی زیاد
- بی‌دقتی در تهیه متن (غلط‌تایی، اشتباهات متن)
- عدم ارتباط موضوع مقاله با رویکرد نشریه